

«ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ»
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМ
Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультеті
Жоғары оқу орнына дейінгі дайындық кафедрасы

ПӘННІҢ ОҚУ ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНІ
КҮа1 1103 Қазақ тілі (Лексика, тыңдалым)

Семестр – 1, 2
Кредит саны – 8
Сағат саны – 5

Алматы 2024

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
«Қазақ тілі (Лексика,тыңдалым)» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысы (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
15905 Қазақ тілі(лексика, тыңдалым)	5	-	5	-	8	6
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
офлайн	ОК	-	практикалық	ауызша емтихан		
Дәріскер (лер)	Ж.Б. Саткенова					
e-mail:	zhanar_03@mail.ru					
Телефоны:	87474102506					
Ассистент (тер)						
e-mail:						
Телефоны:						
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*			ОН кол жеткізу индикаторлары (ЖИ)		
Қандас тыңдаушыларды Қазақстан Республикасының Жоғарғы оқу орындарына оқуға түсу үшін қазақ тілі пәні бойынша ұлттық бірыңғай тест сынағын тапсыруға дайындау.	ОН 1. Қазақ тілінің сөз байлығын танытатын лексика саласын меңгерту, тыңдаушылардың сөздік қорын дамыта отырып сөйлеу дағдысын қалыптастыру;			ЖИ 1.1 Грамматикалық талдау дағдысын дамыта отырып, сауатты әрі көркем жаза алады		
	ОН 2. Мәтінмен жұмыс жасай білуге дағдыландыру, мәтінге сұрақ қоя білуді үйрету, мәтіннен негізгі идеяны таба білу, мәтінге сүйеніп диалог құрастыра білуге дағдыландыру, мәтіннен түсінгеніне сүйеніп, ой қорыта білуге дағдыландыру;			ЖИ 1.2 Білім алушы бойындағы шығармашылық қабілеттерді ашып және оны дамыта алады		
	ОН 3. Қазақ тілінің лексикалық ерекшелігін жүйелі түрде меңгеру, сөз мағыналарын олардың қолданыстық ерекшеліктерін ұғыну, оқу және қажет болған жағдайда ресми-іскери қарым-қатынаста сөйлесе білуге, оған тән ерекшеліктерді жүйелі түрде қабылдай алуға, түсінуге қабілетті болады.			ЖИ 2.1 Мәтін бойынша жеңіл және күрделі сұрақтар құрастыра алады, мәтіннен алған жана ақпаратты сұрыптай алады		
	ОН 4. Қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрауға және хабарлауға, қатысушылардың іс-әрекеттеріне баға беруге, таным мен қарым-қатынас жағдайында әңгімелескен адамға әсер ету құралы ретінде ақпаратты пайдалану;			ЖИ 2.2 Түрлі тапсырмаларды орындауда қолдана алады, мәтін идеясын өмірмен байланыстыра алады, рефлексия жасап ой қорыта алады.		
	ОН 3. Қазақ тілінің лексикалық ерекшелігін жүйелі түрде меңгеру, сөз мағыналарын олардың қолданыстық ерекшеліктерін ұғыну, оқу және қажет болған жағдайда ресми-іскери қарым-қатынаста сөйлесе білуге, оған тән ерекшеліктерді жүйелі түрде қабылдай алуға, түсінуге қабілетті болады.			ЖИ 3.1 Теориялық ережелерді мәтін мазмұнынан екшей отырып, жинақтау, түсіндіру, нәтижені сұрыптау үдерістерін жүзеге асыра алады		
	ОН 4. Қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрауға және хабарлауға, қатысушылардың іс-әрекеттеріне баға беруге, таным мен қарым-қатынас жағдайында әңгімелескен адамға әсер ету құралы ретінде ақпаратты пайдалану;			ЖИ 3.2 Оқу барысында нақты шешімдер қабылдай білу, презентациялар жасап, ой түйіндеуге қабілетті бола алады		
	ОН 4. Қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрауға және хабарлауға, қатысушылардың іс-әрекеттеріне баға беруге, таным мен қарым-қатынас жағдайында әңгімелескен адамға әсер ету құралы ретінде ақпаратты пайдалану;			ЖИ 4.1 Мәтіннің әрбір бөліктерін, қорытындысын сипаттап бере алады, бөліктерге бөліп тұжырымдай алады		
	ОН 4. Қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрауға және хабарлауға, қатысушылардың іс-әрекеттеріне баға беруге, таным мен қарым-қатынас жағдайында әңгімелескен адамға әсер ету құралы ретінде ақпаратты пайдалану;			ЖИ 4.2 Түрлі дереккөздерді пайдалана отырып,		

әңгімелескен адамды дәлелдер арқылы сендіре алады
ЖИ 4.3 Сөйлеу барысында сөйлеушінің мақсатын анықтай алады және прагматикалық талдау жасай алады

Пререквизиттер	-
Постреквизиттер	Қазақ тілі мен әдебиет пәндері
Оқу ресурстары	<p>Оқу әдебиеттері:</p> <p>Негізгі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қадырқұлов Қ.Ш., Қазақ тілін оқыту әдістемесі. Алматы «Қазақ университеті», 2018 2. Наралиева Р.Т., Тойғанбекова М.Ш. Сұлтанова Б.М., Оқу сауаттылығы. Алматы «Қазақ университеті», 2019 3. Тастемирова Г.А., Ибраимова Ж.Т. Т22 Қазақ тілі: оқиық, үйренейік, ізденейік. Өнд., толық. Алматы «Қазақ университеті», 2021 4. Наралиева Р.Т., Оқу сауаттылығы: оқу құралы. Алматы «Қазақ университеті», 2020.-114 5. Наралиева Р.Т., Тойғанбекова М.Ш. Идирисова. Оқу сауаттылығы. Алматы «Қазақ университеті», 2017.-162б 6. Наралиева Р.Т., Тастемирова Г.А., Тілеужанова Г.Т. Қазақ тілі: оқу әдістемелік құралы. Алматы «Қазақ университеті», 2021.-125б <p>Қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұбанов Қ., Қазақ тілі жөніндегі зерттеулер, Алматы - 2010 2. Томанов М., Тіл тарихы туралы зерттеулер, Алматы - 2002 3. Х.М. Кәрім Диалектология мен казак әдеби тіл тарихы мәселелері, Алматы - 2001 <p>Интернет-ресурстар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kz.testing.kz 2. https://ziatker.kz/docx/oqy_sayattylygy_boiynsa_test_suraqtary_27263.html 3. https://testcenter.kz/upload/iblock/d2d/o_u-sauattyly_y.pdf 4. https://Guesl_KazNU_AccessKazNU12
Пәннің академиялық саясаты	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады.</p> <p>Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін</p>

жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон 87474102506 zhanar_03@mail.ru бойынша кеңестік көмек ала алады.

МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері	
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәдегі баллдар	Дәстүрлі жүйелегі баға		
A	4,0	95-100	Өте жақсы	<p>Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.</p> <p>Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарысөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.</p> <p>Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БОЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.</p>	
A-	3,67	90-94			
B+	3,33	85-89	Жақсы		
B	3,0	80-84			
B-	2,67	75-79	Қанағаттанарлық		
C+	2,33	70-74			
C	2,0	65-69			
C-	1,67	60-64			
D+	1,33	55-59			
D	1,0	50-54			
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз		
F	0	0-24			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1 Қазақ тілі лексикасының құрамы және шығу арналары			
1	Д 1. - СС 1. Кіріспе. Қазақ тілінің сөз байлығы. Қазақ тілі - ұлт тілі, ұлттық әдеби тіл мен мемлекеттік тіл. Лекика және оның салалары. ЗС 1. -	5	5
2	Д 2. - СС 2. Ұғым және сөз. Сөз және мағына. Сөз мағынасының дамуы. Сөздің көпмағыналығы ЗС 2. - ОБӨЖ 1-Кенес беру БӨЖ 1	5	5
3	Д 3. - СС 3. Омонимдер. Синонимдер. Сөз варианттары. Антонимдер. Табу, эвфемизмдер мен дисфемизмдер. ЗС 3. - БӨЖ 1. Сауаттылықтарын арттыруға арналған мәтіндер. (Тест алу)	5	5 20
4	Д 4. - СС 4. Қазақ тілінің сөздік құрамы. Қазақ тілінің негізгі сөздік қоры. Негізгі сөздік қор мен құрамның арақатынасы. Түркі тілдеріне ортақ сөздер. Қазақтың байырғы төл сөздері. ЗС 4. - ОБӨЖ 2-Кенес беру БӨЖ 2	5	5

5	Д 5. - СС 5. Қазақ лексикасындағы кірме сөздер. Араб-парсы тілдерінен енген сөздер. Қазақ тілінің моңғол тілдерімен қарым-қатынасы. Орыс тілінен енген сөздер ЗС 5. - БӨЖ 2. Сөз мағынасына лексикалық талдау (Жазбаша жұмыс)	5	5	20
МОДУЛЬ 2 Қазақ лексикасының қолданылу сипаты				
6	Д 6. - СС 6. Сөздердің қолданылу өрісіне байланысты түрлері. Жалпылама лексика. Диалектілік лексика. ЗС 6. - ОБӨЖ 3- Кенес беру БӨЖ 3	5	5	
7	Д 7. - СС 7. Арнаулы лексика және оның қызметі. Кәсіби терминология. Кәсіби сөздер ЗС 7. - БӨЖ 3. Термин сөздерге тән белгілер. Менің болашақ мамандығыма қатысты терминдер (реферат)	5	5	20
				100
Аралық бақылау 1.				
8	Д 8. - СС 8. Сөздердің стильдік қызметіне байланысты түрлері. Стильаралық бейтарап лексика. ЗС 8. -	5	5	
9	Д 9. - СС 9. Сөйлеу тілінің лексикасы. Кітаби лексика. Экспрессивті -эмоционалды лексика ЗС 9. -	5	5	
10	Д 10. - СС 10. Ауызекі сөйлеу стилі. Оған тән басты белгілер. ЗС 10. -	5	5	
МОДУЛЬ 3. Сөздердің қолданылу аясы. Мақал-мәтелдер мен тұрақты сөз тіркестері				
11	Д 11. - СС 11. Сөздердің актив және пассив қолданылатын түрлері ЗС 11. - ОБӨЖ 4-Кенес беру БӨЖ 4	5	5	20
12	Д 12. - СС 12. Көнерген сөздер. Олардың түрлері. Неологизмдер ЗС 12. - БӨЖ 4. Диалект сөздер мен кәсіби сөздердің қолданылу аясының шектеулігі (реферат)		5	20
13	Д 13. - СС 13. Мақал-мәтелдер. Оларға тән негізгі белгілер. Ұқастықтары мен айырмашылықтары ЗС 13. - ОБӨЖ 5- Кенес беру БӨЖ 5	5	5	
14	Д 14. - СС 14. Тұрақты сөз тіркестері. Идиома мен фразеологизмдер ЗС 14. - БӨЖ 5. Қазақ мақал-мәтелдерінің тақырыптық топтары (Тапсырмамен жұмыс)	5	5	20
15	Д 15. - СС 15. Фразеологизмдердің мақал-мәтелдерге қатысы ЗС 15. - ОБӨЖ 6-Емтиханға кенес беру	5	5	
Аралық бақылау 2				100
Қорытынды бақылау (емтихан)				100
Пән үшін жиынтығы				100

Декан _____ Сартаев С.А.

Оқыту және білім беру саясаты бойынша
Академиялық комитеттің төрағасы _____ Ибраимова Ж.Т.

Кафедра менгерушісі _____ Тәуекелов Н.Б.

Дәріскер _____ Саткенова Ж.Б.

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ
«Қазақ тілі» пәні бойынша БӨЖ тапсырмасы (АБ 100%-ның 30%)

Критерий	«Өте жақсы» 20-25 %	«Жақсы» 15-20%	«Қанағаттанарлық» 10-15%	«Қанағаттанарлықсыз» 0-10%
Сауаттылықтарын арттыруға арналған мәтіндер.	Сауаттылықтарын арттыруға арналған мәтіндер туралы теорияларды, тұжырымдамаларды терең түсіну.	Сауаттылықтарын арттыруға арналған мәтіндер туралы теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі.	Сауаттылықтарын арттыруға арналған мәтіндер туралы теориялары мен тұжырымдамаларын шектеулі түсінуі.	Сауаттылықтарын арттыруға арналған мәтіндер туралы теорияларды, тұжырымдамаларды үстірт түсіну/түсінбеушіліктің жоқтығы.
Сөз мағынасына лексикалық талдау	Сөз мағынасын толық түсіну. Тура және ауыспалы мағынаны ажырата білу, мысалдармен дәлелдей алу	Сөз мағыналарын ажырата алу. Дәлелдер келтіре білу. Теориялық мәліметті түсінуі	Сөздердің лексикалық мағынасы талдауда қателіктер жіберу. Тұжырымдар келтіре білмеу	Лексикалық мағына мен ұғымды шатастыру, ажырата білмеу.
Термин сөздерге тән белгілер. Менің болашақ мамандығыма қатысты терминдер (реферат)	Термин сөздердің ерекшеліктерін жақсы білу сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) өте жақсы пайдалану.	Термин сөздерді зерттеу жұмысында жақсы пайдалану.	Термин сөздерді зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) қанағаттанарлықтай пайдалану.	Термин сөздерді сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) нашар пайдалану.
Диалект сөздер мен кәсіби сөздердің қолданылу аясының шектеулігі.	Диалект сөздер мен кәсіби сөздердің қолданылу аясының шектеулігі /немесе практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар ұсынады.	Диалект сөздер мен кәсіби сөздердің қолданылу аясының шектеулігі /немесе практикалық ұсынымдарды және ұсыныстарды ұсынады	Диалект сөздер мен кәсіби сөздердің қолданылу аясының шектеулігі Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз.	Диалект сөздер мен кәсіби сөздердің қолданылу аясының шектеулігі ұсынымдар аз немесе мүлдем жоқ немесе өте төмен сападағы ұсынымдар.
Қазақ мақал-мәтелдерінің тақырыптық топтары (Тапсырмамен жұмыс)	Мақал-мәтелдің ұқсастығы мен айырмашылығын толық білу. Тақырыптық топтарға жіктей алу	Мақал-мәтелдерді тақырыптық топтарға толық жіктей алу. Тұжырымдар бере білу.	Тақырыпты зерттеу бойынша ұсынылған тұжырымдар толық емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз.	Мақалдардың тақырыптық топтарын жіктеудегі ұсынымдар аз немесе мүлдем жоқ немесе өте төмен сападағы ұсынымдар.